

ForshagaAkademin AB
info@forshagaakademin.se

2023-01-25

1 (20)

Dnr 2022:6935

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
ForshagaAkademin i Forshaga kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på ForshagaAkademin avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de ämnesplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fem områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behövs inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid ForshagaAkademin i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i betygssättningen ges i hög utsträckning.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen styr och stödjer i flera delar skolenhetens arbete med att ge eleverna en god utbildning i en trygg miljö, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver synliggöra både för föräldrar/vårdnadshavare och för elever att de kan vända sig till huvudmannen med såväl klagomål som kränkingsanmälningar.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **11 augusti 2023** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2022:6935) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på ForshagaAkademin leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att rektorn skaffar sig en bred bild av skolans verksamhet, genomför analys av resultat och initierar relevanta utvecklingsåtgärder. Vidare bedrivs ett jämställdhetsarbete på skolan genom att resultat analyseras och att det finns ett medvetet arbete med att integrera jämställdhetsperspektivet i all undervisning. Därutöver leder och organiserar rektorn det pedagogiska arbetet

väl och ger på så sätt lärarna goda möjligheter att samverka med sikte på att utveckla undervisningen.

Uppföljning och analys

Rektorn skaffar sig god kännedom om kvaliteten i verksamheten genom att systematiskt samla in, sammanställa och analysera olika resultat. Arbetet görs tillsammans med såväl lärare och elevhälsa som elever och pågår kontinuerligt under året. Det framkommer i granskningen att rektorn följer upp elevernas kunskapsresultat genom exempelvis resultat på diagnostiska prov, nationella prov, betyg, examensgrad, uppföljning kring det arbetsplatsförlagda lärandet (APL), med mera. Även lärarna följer upp verksamheten i sina arbetslag, och dokumentationen delas med rektorn. Resultaten diskuteras och analyseras i olika forum, såsom på planeringsdagar, i ledningsgruppen, i arbetslag och i individuella samtal mellan rektorn och lärare. Elevernas uppfattningar om utbildningen fångas inom ramen för enkäter och kursutvärderingar som genomförs under året. Utöver detta genomförs löpande så kallade coachavstämningar där elevernas coacher¹, elevhälsan och rektorn går igenom alla klasser. På dessa avstämningar ser personalen över exempelvis hur elevernas behov av stöd tillgodoses såväl på individ- som gruppnivå. Om det behövs fördelas resurserna om så att de riktas för att på ett bättre sätt möta elevernas behov av till exempel stödsatser. En del av rektorns uppföljning innebär även att jämföra de diagnoser som eleverna genomfört i början av sin utbildning med deras slutliga resultat, för att få syn på den progression som sker under elevernas tid på skolan. Genom det identifierar rektorn även framgångsfaktorer respektive behov av utvecklingsåtgärder. Rektorn berättar att hen också skaffar sig en god bild av hur undervisningen fungerar genom att diskutera detta i möten med lärarna. Även i möten där rektor deltar kring enskilda elever kan det också framkomma hur undervisningen fungerar för hela elevgruppen. Rektorn uppger då att ledningen i sådana fall omgående vidtar åtgärder. I intervjuer framkommer att elevunderlaget har förändrats under de senaste åren så till vida att elevernas behov av stöd och struktur har blivit större. Utifrån den analysen har också utvecklingsarbetet under de senaste läsåren varit fokuserat på lektionsstruktur och differentierad undervisning, för att i ett brett anslag arbeta med anpassningar. Resultaten är goda, då fler elever lyckas gå igenom utbildningen med en godkänd examen. Rektorn har identifierat att det hänger samman med både undervisningens genomförande samt skolans sätt att

¹ Ungefärligen motsvarande mentorer, som ska finnas till hands för eleverna både kring skolsituationen och den sociala situationen utanför skoltid

arbeta med elevernas hela liv och tillvaro, både skoltid och fritid. Eftersom en majoritet av skolans elever kommer från andra kommuner och bosätter sig på orten i samband med att de börjar sin utbildning tar skolan ett stort ansvar för att stötta eleverna utifrån deras nya livssituation.² Elevernas APL följs upp genom utsedda APL-ansvariga på varje program som har kontakt med APL-platserna samt ansvarar för elevernas uppföljning. Rektorn följer sedan upp verksamheten genom samtal med de APL-ansvariga exempelvis i samband med medarbetarsamtal.

I rektorns löpande uppföljning ingår såväl värdegrundsarbetet som lärarnas förutsättningar för att bedriva sin undervisning. Rektorn beskriver att skolan lägger stor vikt vid att alla elever är och ska känna sig välkomna till ForshagaAkademin. Skolan arbetar strukturerat med värdegrundsfrågor, till exempel genom att prioritera att samtliga klasser och årskurser har ämnet livskunskap igenom alla tre år på skolan. Lärarna berättar att det finns en grundplanering för värdegrundsarbetet och en stor del genomförs inom ramen för just livskunskap, men det integreras även i andra ämnen. Därtill genomförs temaarbeten- och dagar, exempelvis med fokus på demokrati. Arbetet följs upp och diskuteras på arbetsplatsträffar, arbetslagsmöten och mitterminskonferenser. Om rektorn i sin uppföljning identifierar att det finns någon i personalen som inte tydligt arbetar med värdegrundsfrågorna tar hen itu med det genom att föra samtal kring detta. Vidare visar granskningen att det finns goda förutsättningar för lärarna att bedriva undervisning på skolan. Utifrån programmens inriktningar krävs såväl särskilda lokaler som specialutrustning och rektorn berättar att huvudmannen är mycket lyhörd för att tillskjuta de resurser som krävs för att fylla behoven. Rektorn uppger även att lärarnas tjänstefördelning och tid alltid diskuteras och följs upp i samband med medarbetarsamtal. Många av lärarna har något mindre undervisningstid än normalt och det tillsammans med att de över lag har små klasser ger också bra förutsättningar för dem att bedriva undervisningen, menar rektorn. Lärarna berättar att de exempelvis kan diskutera frågor såsom arbetsbelastning löpande med rektorn, och att hen är öppen för snabba förändringar om de signalerar att bemanningen behöver justeras.

Jämställdhetsarbete

Skolans jämställdhetsarbete leds av rektorn och innefattar både resultatanalyser utifrån kön och ett medvetet arbete med att integrera jämställdhetsaspekter i all undervisning. I intervjuer med lärarna framgår att skolan för en tid sedan drivit ett jämställdhetsarbete med utgångspunkten att det ska genomsyra utbildningen vid skolenheten. Det har nu aktualiserats igen utifrån de nya skrivningarna i läroplanen som innebär

² Skolan har så kallade fritidsvårdar anställda som har till uppgift att ha kontakt med eleverna under deras fritid för att fånga upp behov samt öka elevernas upplevelse av trygghet.

att området "sexualitet, samtycke och relationer" ska integreras i olika ämnen. Skolan har inlett ett sådant utvecklingsarbete och arbetar just nu med hur det ska genomföras inom de olika ämnena på skolans programinriktningar. Elevhälsan berättar också att jämställdhetsfrågor ingår i livskunskapen där det finns ett material att arbeta med som sträcker sig över elevernas hela utbildningstid. Till det har skolan även olika tjej- respektive killgrupper där könsroller diskuteras med eleverna. I intervju med eleverna framkommer att deras bild är att lärarna behandlar tjejer och killar på samma sätt. Detta stärks av att en stor del av eleverna på skolan i senaste omgången av Skolenkäten svarade att de tycker att lärarna behandlar eleverna lika, oavsett kön. De berättar också att jämställdhetsfrågor tas upp i såväl livskunskapen som i andra ämnen, till exempel i svenska. Rektorn uppger att hen har analyserat kunskapsresultaten utifrån kön, men att hen över tid inte ser några större skillnader. De skillnader som rektorn ändå sett har kunnat förklaras av att individuella faktorer har påverkat resultaten. Vidare berättar rektorn att jämställdhetsperspektivet ingår i arbetet med värdegrundsfrågor. Det finns en obalans mellan de olika inriktningarna så till vida att tjejer dominerar på profilen Hundsport och killar på profilen Sportfiske. Av granskningen framkommer även att personalen på även arbetar för att vara lyhörda för förutsättningar för de elever tillhörande det kön som är i minoritet. Skolan arbetar aktivt för att attrahera elever av båda kön till samtliga inriktningar i samband med mässor och i annan marknadsföring av utbildningarna.

Ledning och organisation

Rektorn har skapat förutsättningar för en kontinuerlig samverkan mellan lärarna med fokus på att utveckla undervisningen. Den senaste tiden har arbetet varit inriktat mot lektionsdesign. Fördjupningar sker i samband med lärdagar och därefter arbetar arbetslagen vidare och följer löpande upp arbetet på sina möten. Lärarna samverkar i arbetslag kring de olika programmen samt att det även finns ämnesgrupper. De menar att det finns en tilltro och en förväntan från rektorn om att de ska utveckla sin undervisning tillsammans, anpassad efter elevernas behov. Rektorn berättar själv att hen följer upp att det som de gemensamt kommit överens om också får avtryck i klassrummet genom medarbetarsamtal. Även genom samtal med elever skapar rektorn sig en bild av om de gemensamma förhållningssätten tillämpas. Rektorns bild är att lärarna är i stor utsträckning arbetar i enlighet med det som de utarbetat tillsammans, till exempel avseende lektionsstruktur. Elevhälsan uppger att det finns en flexibilitet i mötesorganisationen då många möten är regelbundna samt att möten även tillskapas vid behov. Rutiner och gemensamma arbetssätt fungerar mycket väl, enligt samtliga intervjuer med personalen. Till exempel gällande hur lärare och elevhälsa arbetar med att utreda och sätta in stöd när elever riskerar att inte nå målen eller avseende hantering

av närvaro/frånvaro. Utifrån de programinriktningar som skolan har finns det många nischade regler och rutiner kopplade till ökade risker.

Elevhälsan berättar att rektorn ett par gånger om året går igenom hur organisationen och dess olika funktioner ska fungera. I intervju med lärarna framkommer att rektorn även lyfter upp rutiner med jämna mellanrum för att aktualisera sådant som inte diskuterats på länge. Lärarna uppger att de uppfattar organisationen som tydlig och de olika funktionerna inom exempelvis ledningen eller elevhälsan är välkända. Skolan har rutiner för introduktion av ny personal. Lärarna berättar att information finns tydligt sammanställt i en pärm. Dock menar de att med tanke på att personalomsättningen är så låg blir det sällan aktuellt. Rektorn uppger att det oftast är den som är programansvarig som coachar nyanställda och det är samma rutiner för samtliga nyanställda även om någon skulle sakna viss behörighet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4 Gymnasiegemensamma ämnen

Lgr22, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att undervisningen i huvudsak är strukturerad, varierad och stimulerar elevernas lust att lära. Undervisningen är anpassad utifrån elevernas olika förutsättningar och behov och det finns en medvetenhet om vikten av att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära. Vidare får eleverna goda förutsättningar att vara delaktiga i undervisningen liksom i sitt eget lärande.

Strukturerad och varierad undervisning samt aktivt lärarstöd

Granskningen visar att lärarna har en medvetenhet kring att göra undervisningen både strukturerad och varierad, som även tillämpas inom utbildningen. I granskningen framkommer att lärarna planerar och genomför undervisningen så att eleverna upplever undervisningen som intressant och förmår upprätthålla engagemang under hela lektionstiden. Eleverna uppger att lärarna i förväg lägger ut information om vad som ska

göras på lektionerna på den digitala plattformen. De berättar vidare att lärarna överlag är bra på att tydliggöra syfte med varför de genomföra vissa moment och lära sig olika saker. Skolinspektionen ser också exempel på detta under de lektionsobservationer som genomförs under besöket och till del knyter lärarna även an till kursens mål. Eleverna berättar att undervisningen varierar på ett balanserat sätt så att lektionerna innehåller olika aktiviteter. De erbjuder oftast en kort rast på långa lektioner för att på så sätt kunna bibehålla orken. I intervju med elevhälsan framkommer att ett resultat av arbetet med lektionsdesign som skolan arbetat med inneburit att lärarna strukturerat arbetar med just variation och att eleverna ska få möjlighet att visa sina kunskaper på ett flertal olika sätt. Lärarna stämmer in i den bilden och berättar att de också kopplar uppgifter i gymnasiegemensamma ämnen till elevernas inriktningar i syfte att i större utsträckning väcka deras intresse. Utifrån rektorns uppföljning av undervisningen ser hen att lärarna varierar undervisningen i stor utsträckning.

Stimulans och anpassning av undervisningen

Granskningen visar att lärarna genomgående arbetar med att såväl anpassa undervisningen som att stimulera eleverna att utmana sig och nå så långt som möjligt. Skolan kartlägger tidigt elevernas behov av stöd och anpassningar i så kallade elevbeskrivningar. Elevbeskrivningarna förmedlas till samtliga lärare och instruktörer, vilket underlättar för personalen att få kännedom om elevernas styrkor samt deras svårigheter. Lärarna menar även att det finns sätt att anpassa undervisningen som behövs för vissa elever och som fungerar väl för samtliga elever, vilket således får prägla hela undervisningen. Exempel på detta är att lärarna överlag håller relativt korta genomgångar så att alla elever lyckas hålla fokus. Eleverna berättar att det oftast är möjligt för dem att välja redovisningssätt så att det blir bäst för dem. De menar att lärarna anstränger sig för att hitta en väg fram så att eleverna alltid får möjlighet att visa sina kunskaper. Även lärarna berättar att de låter eleverna välja redovisningsform så långt det är möjligt. De tillägger dock att de också försöker uppmuntra eleverna att pröva andra sätt än vad de vanligtvis brukar i syfte att utmana sig. I intervju med eleverna framkommer också att de kan få mer utmanande uppgifter i olika ämnen. I samband med att eleverna ska genomföra praktik inom ramen för APL kommunicerar skolan till arbetsplatsen om någon elev har särskilda anpassningar eller behov som arbetsplatsen även behöver känna till och ta hänsyn till. Som exempel ges att skolan förmedlar om vissa elever behöver extra tydliga instruktioner.

Lärarna arbetar aktivt och med att stärka elevernas självförtroende och på olika sätt motivera dem i skolarbetet. Under de lektionsobservationer som Skolinspektionen genomför visas prov på när lärare tydligt arbetar för att stärka elevernas tilltro till sin egen förmåga. Eleverna i en klass skulle under lektionen hålla tal inför klassen, för att i efterhand få strukturerad feedback. Flera elever uppvisade osäkerhet och nervositet

inför uppgiften och både läraren och klasskamraterna agerade peppande och stödjande så att samtliga elever lyckades genomföra momentet. Eleverna berättar i intervju att de upplever lärarna som väldigt engagerade i dem och att det faktum att de ofta är intresserade av samma saker, kopplade till profilämnena, gör att de lyckas väl med att stimulera eleverna till att vilja utvecklas ytterligare. Lärarna säger att de arbetar med att bekräfta eleverna och ge dem mycket positiv förstärkning. Lärarna arbetar också aktivt med elever som har negativa skolerfarenheter sedan tidigare i syfte att de ska få en positiv upplevelse av att gå i skolan.

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

I granskningen framkommer att eleverna får möjlighet att påverka planeringen av undervisningen och arbetsformerna, samt på olika sätt utvärdera utbildningens innehåll och genomförande. Eleverna berättar att vissa lärare inledningsvis visar upp en övergripande planering och att eleverna i sammanhanget kan få komma med idéer och önskemål. Lärarna uppger att de har olika metoder, men som har gemensamt att knyta an till att tillsammans med eleverna diskutera vad eleverna vill lära sig mer om och på vilket sätt i relation till kursernas innehåll. Bland lärarna finns det vidare en medvetenhet kring att ha en progression i elevernas delaktighet över undervisningen ju längre de kommer i sin utbildning. Under sista året menar de att eleverna påverkar mycket i kursernas innehåll, till exempel genom fördjupningar. Skolan har en färdig mall som alla lärare använder för att utvärdera sina kurser. Lärarna ger också exempel på mer kontinuerlig utvärdering för att stämma av och låta eleverna komma med synpunkter på hur undervisningen och kursen fungerar. Det handlar om att eleverna anonymt får skriva på tavlan, på papperslappar eller att i samband med betygssamtal efterfråga hur eleverna tycker att undervisningen fungerar. I intervju med elever framkommer att lärarna också diskuterar kursutvärderingsresultat med dem och ger dem återkoppling på det som framkommit. I resultatet från senaste omgången av Skolenkäten ger både elever och lärare högre värden än genomsnittet på de frågor som rör elevernas möjlighet till inflytande.

Eleverna ges goda möjligheter att reflektera, diskutera och resonera kring innehållet i sin utbildning under ledning av lärare. På flera av lektionerna som Skolinspektionen besöker genomförs moment eller uppgifter där eleverna får diskutera frågeställningar som inte har givna svar, exempelvis etiska dilemman kopplade till elevernas inriktningsämne. Eleverna berättar i intervjuer att de inom ramen för olika arbetsuppgifter får diskutera mycket tillsammans och ger exempel på att det gjorts i idrottsundervisningen eller i ämnet livskunskap. Elevernas bild är att det är tillåtet och möjligt att föra fram sina egna åsikter även om det innebär att man inte alltid håller med varandra. De menar att det finns en respekt för att man har olika åsikter, där respekt också är ett begrepp som eleverna diskuterar tillsammans på lektionerna. Vidare uppger de att i

samband med avslutade arbeten får reflektera över hur arbetet gick och varför. Elevernas uppfattning är att det till störst del görs i deras inriktningsämnen. Lärarna berättar att en metod som används för att få eleverna att reflektera över sitt eget lärande är att de löpande får skriva loggbok. Genom det kan lärarna få en god inblick i elevernas överväganden. Lärare i mer praktiska ämnen uppger att när de varit ute på större aktiviteter exempelvis resor genomförs alltid individuell reflektion.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att skolan bedriver ett omfattande och kontinuerligt arbete för att skapa trygghet och studiero för eleverna. Insatser utgår ifrån identifierade behov som fångas upp genom både enkäter och samtal med eleverna och arbetet följs upp för att utröna om de får avsedd effekt. Skolans personal har ett gemensamt förhållningssätt kring hur arbetet ska bedrivas och även eleverna involveras.

Trygghet

Granskningen visar att det finns ett medvetet arbete med att skapa en trygg miljö för eleverna på skolan. Skolan genomför flera insatser för att bygga en trygg miljö på skolan och arbetar tillsammans med eleverna för detta redan från uppstarten av utbildningen. I intervjuer med både elever och personal framkommer att de vid terminsstart genomför aktiviteter som till exempel en hajk, för att alla ska lära känna varandra bättre. Med tanke på att många elever kommer från andra platser i landet och flyttar ensamma till orten tar skolan ett stort ansvar för att få eleverna att finna sig till rätta och känna sig trygga både under och utanför schemalagd skoltid. Trygghetsvärdarna har i uppdrag att besöka eleverna på deras boenden och till exempel se till att ingen är ensam. Bilden är samstämmig från såväl elever som personal om att skolan upplevs vara en mycket trygg plats. Det finns exempel på när det har skett sådant som påverkat tryggheten negativt och lärarna berättar att då agerar all personal gemensamt och skyndsamt enligt rutiner som finns, med gott stöd av ledningen. De berättar också att det finns olika förebyggande insatser för att skapa känsla av trygghet, såsom att lärarna inom inriktningen Hundsport hämtar eleverna i deras boenden för att sedan tillsammans äta frukost tillsammans med eleverna och deras hundar. Kartläggningar av

hur eleverna upplever tryggheten genomförs i form av både enkäter och samtal mellan elever och deras coacher. Eleverna uppger att de alltid kan prata med både lärare, coacher och fritidsvårdare och att de vuxna vill veta hur de har det. Både representanter för elevhälsan och lärarna framhåller vidare att om de konstaterar att tryggheten brister i någon form så omhändertas det alltid. Tillsammans utreder de orsaker, vidtar åtgärder och följer sedan upp hur det gått. Rektorn berättar att de vid behov använder sig av så kallade "temperaturmätningar", ett verktyg för att kunna kartlägga problematik anonymt i en grupp elever för att därefter kunna agera på lämpligt sätt. Under de lektionsobservationer som Skolinspektionen genomför visas också exempel på ett tillåtande och öppet klimat under lektionstid. Som tidigare beskrivits under avsnittet *Undervisning* observerades hur några elever hade svårigheter med nervositet för att genomföra en viss uppgift, men hur klasskamraterna hjälptes åt att ge trygghet och uppmuntran till dessa elever så att de till slut genomförde uppgiften.

Studiero

I granskningen framkommer att skolan bedriver ett samlat arbete för att skapa god studiero. Lärarna berättar att de ser till att skapa en miljö i klassrummen som gynnar lugn och ro i och med att lärarna i stor utsträckning ansvarar för placering av eleverna. De har sett att det har positiva effekter genom att det blir lugnare samtidigt som det gynnar att eleverna lär sig att samarbeta med alla i klassen i syfte att motverka grupperingar. Eleverna berättar att de har möjlighet att gå iväg till näraliggande rum och arbeta, som ett sätt att få en god studiero och inte störa varandra när de exempelvis jobbar med uppgifter efter en genomgång. De berättar vidare att lärarna alltid säger till om det blir lite pratigt och deras bild är att lärarna här agerar likadant. Det förs kollegiala samtal kring studiero, framför allt inom arbetslagen. Regler anpassas efter såväl årskurser, programinriktning som specifika elevgrupper. I arbetslagen diskuteras även gemensamma strategier om man upplever problem, till exempel om det blir mycket prat i någon grupp som påverkar studieron negativt. Vidare kan elevhälsan involveras som stöd i detta arbete. Elevernas uppfattningar om studieron fångas till exempel i samband med coachavstämningar eller klassråd och elevråd. Eleverna berättar också att i de fall de har lyft något problem relaterat till studiero blir det alltid en återkoppling på klassråden. Den sammantagna bilden är att det företrädesvis är god studiero på skolan, något som både elever och personal vittnar om. Under de lektioner som Skolinspektionen besöker uppfattar utredarna inget annat än att eleverna är fokuserade på de skoluppgifter som ska göras.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 22-25 a §§ skollagen

8 kap. 2-3 och 3 f §§ gymnasieförordningen

Gy11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i betygssättningen ges i hög utsträckning.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att rektorn följer upp och analyserar avvikelser i lärarnas betygssättning och har vid behov diskussioner med lärarna om detta. Rektorn ger också lärarna goda förutsättningar för att regelbundet samverka med varandra när de gör bedömningar och vid betygssättning.

Analys och diskussion av betyg

Granskningen visar att rektor följer upp betygssättningen och identifierar orsaker vid eventuella avvikelser. I den inkomna dokumentationen framkommer att rektorn analyserar betygen och i de fall som hen ser att något resultat avviker förs samtal med ansvarig lärare. Syftet är då att finna vilka orsaker som ligger bakom det avvikande resultatet. Rektorn ger ett exempel på när det i ett ämne var många elever som hade F i betyg, vilket ledde till en diskussion och ett gemensamt arbete kring hur examinationsuppgifterna var utformade och vilka anpassningar som gjorts för de aktuella eleverna. Rektorn menar att det ofta blir konstruktiva och utvecklande samtal med lärarna. Bedömningar och betygssättning är även en punkt som diskuteras mellan rektorn och lärare på samtliga medarbetarsamtal. I samband med läsårets slut genomförs en större genomlysning av betygen när kvalitetsrapporten sammanställs, och rektorn har sett att det finns en relativt god samstämmighet mellan resultat på nationella prov i kurser där det finns och kursbetyg. När det har funnits avvikelser, har rektorn identifierat förklaringar till dessa. Vidare framkommer att lärarna i sina ämnesgrupper har jämfört resultaten på nationella prov med kursbetyg.

Kvalitetssäkring av betyg

Lärarna ges goda förutsättningar för att kvalitetssäkra de bedömningar som de gör och de betyg som de sätter. I det inskickade materialet anges att nationella prov och Skolverkets bedömningsstöd är viktiga verktyg för kvalitetssäkring av betygen. Både lärare och rektorn berättar i intervjuer att sambedömning också genomförs såväl i samband med nationella prov men även inom ramen för övrig samverkan, såsom till exempel på ämneslagsmöten. Lärare som arbetar parallellt med varandra uppger att de har goda förutsättningar att göra bedömningar tillsammans. De nämner att det är viktigt för att kunna få en så bred bild av elevernas kunskapsutveckling som möjligt, speciellt inom

inriktningskurserna där flera lärare ansvarar för undervisningen. Lärarna menar också att de ofta har gemensamma diskussioner vid tveksamheter eller gränsfall i samband med betygssättning. I dokumentationen som skickats in framkommer att det under pågående läsår kommer att genomföras såväl fördjupade diskussioner som kompetensutveckling inom området bedömning och betygssättning och arbetet har påbörjats. Skolinspektionen ser positivt på att detta även kommer att innefatta ett arbete som tar sikte på att skapa förutsättningar för en likvärdig och rättssäker betygssättning.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

2 kap. 2, 8 a, 13, 18 och 34–35 §§, 4 kap. 7–8 §§ skollagen

3 kap. 1 och 4 §§, 5 kap. 1 § kommunallagen

Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Huvudmannen styr och stödjer i flera delar skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att huvudmannen skaffar sig en god bild av verksamheten för att kunna göra egna bedömningar av densamma. Huvudmannen arbetar systematiskt med att ge goda förutsättningar för att långsiktigt kunna bedriva utbildning av god kvalitet och ger ett gott och behovsanpassat stöd till rektorn. Emellertid framkommer i granskningen att huvudmannen inte har organiserat sin klagomålshantering så att elever och vårdnadshavare kan vända sig direkt till huvudmannen med eventuella klagomål eller kränkingsanmälningar.

Självständig aktör, roller och ansvarsfördelning

Huvudmannen gör bedömningar av verksamhetens kvalitet utifrån det underlag som kommer från rektorn. Vidare finns det en tydliggjord uppdelning avseende roller som även personalen känner till. I granskningen framkommer att skolchefen, tillika ledamot i styrelsen, även har fått delegerat rektorsuppgifter för delar av skolverksamheten. Såväl rektorn som skolchefen framhåller i intervjuer att det är en stor fördel att en representant för huvudmannen har så god inblick i den dagliga verksamheten och de behov som uppstår. Det uppges vara en anledning till att nödvändiga och adekvata beslut kan fattas såväl smidigt som snabbt. Rektorn uppger även att organisationen är tydliggjord och känd av personalen, så att de vet vilken typ av frågor som ligger hos styrelsen respektive rektorn. Representeranter för huvudmannen uppger i intervju att det finns en tydlighet kring vilka frågor som ligger hos dem som styrelse, exempelvis att hantera

ekonomiska frågor samt ha koll på elevernas resultat. Rektorn är inte en del av styrelsen, men är adjungerad och ger löpande verksamhetsrapporter på styrelsemötena enligt en fast agenda. Rektorn berättar att styrelsen kommer med relevanta frågeställningar och egna förslag till justeringar. Utifrån att ett par av de ansvariga i styrelsen även har operativa funktioner i skolans verksamhet ser rektorn att de har mycket god insyn i vad som händer på skolan. När det uppkommer behov av förändring som kräver beslut menar rektorn att det snabbt sker en analys av situationen och förutsättningarna och därefter fattas omgående beslut i styrelsen när så behövs. Ledamöter som inte har funktioner i den operativa skolverksamheten gör även verksamhetsbesök emellanåt. Vidare berättar representanter för huvudmannen att de får ta del av olika underlag gällande bland annat elevernas olika resultat, deras stödbehov, skolans värdegrundsarbete samt söktryck till utbildningarna. Detta ligger sedan till grund för att styrelsen fattar långsiktiga beslut om utvecklingsinsatser gällande skolverksamheten. Ibland beslutar styrelsen om att större utredningar ska genomföras för att få ett bra underlag inför viktiga vägval i verksamheten.

Oberoende aktör vid klagomål och kränkningsanmälningar

Huvudmannen har ingen egen klagomålshantering, utan klagomål som avser skolans verksamhet går alltid först till rektorn eller skolchefen. Där görs en sortering huruvida ärendet ska vidare till skolans ledningsgrupp eller till styrelsen, eller fortsatt hanteras av rektorn. Mer omfattande klagomål lyfts till styrelsen, men det finns ingen tydliggjord kanal för elever eller vårdnadshavare att vända sig direkt till huvudmannen med klagomål. Representanter för huvudmannen bekräftar i intervju att de inte ger någon sådan information eftersom de inte har tagit fram särskilda rutiner för detta. De menar att de uppfattar sig vara så nära sina elever att de inte sett något behov av det. Vid tiden för granskningen finns heller ingen information på skolans hemsida om hur huvudmannen hanterar klagomål. I styrelsen har det förts resonemang kring hantering av klagomål som skulle involvera rektorn eller de i styrelsen som även är operativa i verksamheten, och menar att om det skulle uppkomma ett sådant läge så får det åter diskuteras i styrelsen. Det framkommer i granskningen att kränkingsanmälningar inte systematiskt rapporteras från rektorn till styrelsen, däremot får skolchefen information om alla kränkingsärenden. Styrelsen informeras enbart om det rör sig om elevavstängningar, vilket kräver styrelsebeslut.

Behovsanpassat stöd till rektor

Huvudmannen ger rektorn ett kontinuerligt och gott stöd i de behov som rektorn har. Representanter för huvudmannen berättar att de stämmer av rektorns behov av stöd löpande då rektorn deltar på samtliga styrelsemöten och de har ledningsmöten varje vecka. Eftersom skolchefen även arbetar i verksamheten med delegerade rektorsuppgifter möter hen rektorn i stort sett varje dag, och kontakten beskrivs av båda parter

som mycket väl fungerande. Utöver detta finns mer formella möten såsom utvecklingssamtal då rektorns behov av stöd även diskuteras. Rektorn berättar att huvudmannen är frikostig med kompetensutveckling för att möta såväl rektorns som övrig personals behov. Till exempel har rektorn gått en del utbildningar kring elevhälsofrågor samt jämställdhet och HBTQ-frågor. Representanter för huvudmannen ger även exempel på situationer då styrelsen har stöttat rektorn i samband med såväl svårare personalärenden som när det kommer till att fördela resurser mellan de olika inriktningarna.

Långsiktighet och systematik avseende förutsättningar för god undervisning

Granskningen visar att huvudmannen bedriver ett långsiktigt arbete med att ge förutsättningar för att bedriva en undervisning av god kvalitet. I det inskickade materialet framgår att huvudmannen ser till att verksamheten bedrivs i ändamålsenliga lokaler och investerar i de förändringar och förbättringar som krävs. Detta görs i dialog och samverkan med både personalen och rektor. Vidare uppger representanter för huvudmannen att utgångspunkten i samband med rekryteringar är att den personal som anställs ska vara lärarutbildad, dock finns det vissa svårigheter gällande en del yrkeslärare som istället har arbetslivserfarenhet inom aktuell bransch. Rektorn berättar att huvudmannen i de fallen arbetar för att detta ska kompletteras så att lärarna ska bli behöriga. Som ett exempel på detta berättar representanterna om att söktrycket till skolans utbildningar periodvis har minskat, men att huvudmannen då fattat beslut om att behålla all personal för att säkerställa en kontinuitet och en stabilitet för eleverna och verksamheten.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver synliggöra både för föräldrar/vårdnadshavare och för elever att de kan vända sig till huvudmannen med såväl klagomål som kränkingsanmälningar.

Granskningen visar att det inte finns några skriftliga rutiner för hantering av klagomål, och det finns heller inte systematisk rapportering av kränkingsanmälningar från skolverksamheten till huvudmannen. Därmed finns en risk att alla elever och vårdnadshavare inte får kännedom om deras rätt att inkomma med klagomål eller kränkingsanmälningar till huvudmannen. Det finns även en risk att huvudmannen inte får en överblick över de brister som kan finnas i verksamheten när de inte systematiskt får kännedom om de kränkingsanmälningar som gjorts och därmed kan konsekvensen bli att adekvata åtgärder inte vidtas.

Enligt skollagen ska det finnas skriftliga rutiner för hantering av klagomål. Vidare ska huvudmannen utöver att ta emot och utreda klagomål även aktivt verka för att rutinerna kring hantering av klagomål är kända hos elever, vårdnadshavare och personal. Skolinspektionens tematiska kvalitetsgranskning har därtill belyst vikten av att det finns en hantering hos skolhuvudmän som möjliggör opartiska utredningar, även i mindre skolverksamheter.³

Skolinspektionen rekommenderar därför att huvudmannen utarbetar rutiner kring hantering av klagomål, som även dokumenteras och kommuniceras till elever, vårdnadshavare och personal. Av rutinerna ska det framgå att elever och vårdnadshavare kan vända sig direkt till huvudmannen med eventuella klagomål. Huvudmannen bör kopplat till dessa rutiner beakta möjligheten att kunna genomföra utredningar på ett oberoende sätt så att ingen utreder sitt eget agerande, beroende på att man innehar flera funktioner i skolans organisation.

På Skolinspektionens vägnar

X Fredrik Nellemo

Beslutsfattare

Signerat av: Fredrik Nellemo

X Nina Möller

Nina Möller

Föredragande

Signerat av: Nina Möller

I handläggningen av ärendet har även Mirzet Tursunovic medverkat.

³ Skolinspektionen (2017e) Tematisk kvalitetsgranskning: *Lokal klagomålshantering – för snabb hjälp till eleverna*, s. 6f.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Fem lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor och biträdande rektor.
- En intervju med representanter för huvudmannen.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i betygssättningen? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning styr och stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning i en trygg miljö?

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 18-20 oktober, samt en digital intervju den 24 oktober. Besöket genomfördes av Mirzet Tursunovic och Nina Möller, Fredrik Nellemo deltog vid den digitala intervjun.

ForshagaAkademin är en fristående gymnasieskola vars huvudman är ForshagaAkademin AB. ForshagaAkademin erbjuder utbildning på det nationella programmet naturbruksprogrammet med följande inriktningar; djurvård, naturturism samt särskild variant (vattenbruk). Skolan erbjuder även utbildning på två introduktionsprogram; yrkesintroduktion och språkin introduktion. Det går ca 240 elever på skolan och där arbetar ca 45 lärare. Skolenheten leds av en rektor som har delegerat en del av rektorsuppgifterna till skolchefen.

Bilaga 3: Formulär för huvudmannens redovisning

Detta formulär kan användas som stöd för er när ni redovisar hur ni har arbetat med de utvecklingsområden som Skolinspektionen har identifierat i samband med den regelbundna kvalitetsgranskningen.

Redovisningen av vidtagna åtgärder ska fastställas av huvudmannen.

En viktig del i Skolinspektionens arbete är att ta del av elevernas synpunkter om sin skolsituation i våra utredningar. Vi skulle därför vilja veta om ni återkopplat vårt beslut till eleverna och i så fall på vilket sätt?

• Utvecklingsområde 1: Huvudmannen behöver synliggöra både för föräldrar/vårdnadshavare och för elever att de kan vända sig till huvudmannen med såväl klagomål som kränkingsanmälningar.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras: